

Provocările și obstacolele în calea adoptării noii legi a audiovizualului

Sumar executiv

Sectorul audiovizualului din Republica Moldova este administrat de o lege imperfectă și învechită și, prin urmare, necesitatea adoptării unui nou Cod al Audiovizualului este o prioritate maximă pentru sector. Necesitatea unei noi Legi a Audiovizualului este solicitată atât de organizații naționale cât și internaționale. Legea actuală corespunde din ce în ce mai puțin nevoilor și evoluțiilor care s-au dezvoltat în ultimii zece ani în sectorul media. Printre cele mai relevante se numără: trecerea la semnalul digital, concentrarea masivă a mass-media, monopolizarea pieței de publicitate, securitatea spațiului media/informațional (propaganda externă), și multe altele.

Există un nou Cod al Audiovizualului care a fost elaborat în 2011, însă instituțiilor oficiale le-au trebuit tocmai patru ani pentru a înregistra proiectul de lege în Parlament (martie 2015), iar Parlamentului doi ani incompleți (iulie 2016) pentru a-l adopta în primă lectură. Consultările publice organizate între timp nu au produs niciun rezultat, eșuând de fiecare dată să vină cu decizii clare, sau să stabilească obiective și termeni concreți pentru pașii următori. În mare parte, acest lucru s-a datorat faptului că pe de o parte instituțiile oficiale ale statului (Guvernul și Parlamentul) sunt lipsite de voință în a moderniza cadrul juridic cu privire la audiovizual, iar pe de altă parte acestora le este foarte convenabil să mențină status quo-ul actual, care este convenabil mogulilor mass-media ce au o influență directă asupra ambelor instituții publice. În acest sens, caracterul neclar și confuzia creată de legea învechită actuală cu privire la audiovizual, le permit politicienilor să controleze (în continuare) situația din domeniul audiovizualului.

Inițiativele și recomandările societății civile și sectorului mass-media pentru a adopta noua lege cât mai curând au fost constant ignorate și nu au fost luate în considerare. Adoptarea unui nou Cod ar putea contribui la asigurarea pluralismului media, respectarea valorilor democratice și va oferi soluții

pentru multe dintre provocările cu care mass-media se confruntă în prezent, inclusiv politizarea instituțiilor de reglementare, monopolizarea pieței de publicitate, transparența dreptului de proprietate asupra mijloacelor media și concentrarea acestora.

Concluzii și recomandări

🔍 **Instituțiile internaționale (în special Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept –Comisia de la Veneția) sunt rugate să ofere toate recomandările la noul proiect de lege. Proiectul documentului a fost trimis pentru consultare Comisiei de la Veneția la sfârșitul anului 2016 (potrivit declarațiilor speakerului Parlamentului Republicii Moldova).**

🔍 **Instituțiile și organizațiile europene trebuie să susțină sectorul societății civile (SC) din Moldova pentru a iniția noi sesiuni de consultări publice. De asemenea, acestea trebuie să încurajeze SC să pună presiune asupra Parlamentului pentru adoptarea Legii în lectură finală.**

🔍 **Instituțiile europene trebuie să încurajeze Parlamentul Republicii Moldova să adopte Codul în lectură finală, ținând cont de bunele practici europene și recomandările experților naționali obținute în timpul consultărilor publice asupra proiectului de lege.**